

Stedelijke
Wmo-Adviesraad Amsterdam

Aan: College van Burgemeester en Wethouders van Amsterdam
t.a.v. mevrouw S. Kukenheim, wethouder zorg
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Amsterdam, 9 augustus 2019

Onderwerp: Gevraagd advies van de Stedelijke Wmo-Adviesraad Amsterdam over de "Opzet uitgangspunten inkoop Wmo 2021"

Geachte mevrouw Kukenheim,

Hierbij stuurt de Stedelijke Wmo-Adviesraad u het gevraagde advies over de "Opzet uitgangspunten inkoop Wmo 2021"

De Wmo-Adviesraad is blij dat de gemeente kiest

1. voor het maximaliseren van het aantal aanbieders en van het aantal onderaannemers, waarbij de gemeente geen concessie doet aan de kwaliteit van de geleverde zorg en ondersteuning,
2. het gebiedsgericht organiseren van de aanvullende Wmo-voorzieningen en het versterken van de rol van de Buurteams daarbij,
3. de ontwikkeling van nieuwe aanvullende producten in samenhang met de maatschappelijke ondersteuning vanuit de Wmo,
4. de zorg die de gemeente heeft voor de kwaliteit van de te leveren Wmo-producten,
5. een contractperiode van 6 jaar, waarbinnen gestreefd wordt naar het goed positioneren van de Buurteams, het buurtgerichte werken en het ontwikkelen van producten aanvullend op de huidige Wmo-voorzieningen.

De aanvullende Wmo-zorg wordt dicht bij de sociale basis georganiseerd. Voor de Amsterdammer betekent dat een overzichtelijk en goed aanbod dicht bij huis.

Hieronder licht de Wmo-Adviesraad haar mening toe:

De Wmo-Adviesraad is positief over het voornemen van het college om het aantal aanbieders van de Wmo-producten t.w. Hulp bij het huishouden (Hbh), Ambulante ondersteuning (AO), Dagbesteding (DB) en Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen (MO/BW), te maximaliseren. Hierdoor ontstaat een beter werkbaar en overzichtelijke zorginfrastructuur en wordt de spanwijdte voor de afdeling contractmanagement kleiner. Deze afdeling kan daardoor beter sturen op kwaliteit, kostenbeheersing, innovatie en

doorontwikkeling van de ondersteuning en de zorgverlening. Ook wordt het voor de Amsterdammer overzichtelijker. Vrijwel alle toeleiding naar de aanvullende Wmo-voorzieningen gaat via de Buurteams. De Buurteams gaan ook het overgrote deel van de Ambulante ondersteuning doen en kunnen in dit kader verbindingen leggen met andere partners in het sociale domein, die kennis en ervaring hebben met de zorgnetwerken in de regio Amsterdam. Daarmee kiest de gemeente voor ondersteuning en zorg dicht bij de sociale basis en afgestemd op de behoefte van de individuele Amsterdammer die om zorg vraagt.

Ook is de Wmo-Adviesraad positief over het voornemen de Buurteams de regierol te geven bij de toeleiding naar en toegang tot de aanvullende Wmo-voorzieningen zoals de aanvullende (specialistische) Ambulante ondersteuning, de Dagbesteding en de Hulp bij het huishouden. Minder positief is de Wmo-Adviesraad over het voornemen de toeleiding tot Maatschappelijke opvang/Beschermd wonen te laten gaan via de Buurteams, maar de daadwerkelijke toegang te beleggen bij de Centrale Toegang. Bij strijdigheid voorziet de Wmo-Adviesraad conflicten tussen het toeleidende Buurteam en de Centrale Toegang, waarvan de onderdakzoekende dak- en thuisloze Amsterdammer de dupe wordt. Weliswaar wil de gemeente dat de juiste mensen op de juiste plek, 't liefst in de eigen buurt, terechtkomen en dat Buurteam en Centrale Toegang daarvoor goed samenwerken, maar bij de huidige druk op de Maatschappelijke opvang/Beschermd wonen voorziet de Wmo-Adviesraad toch forse problemen en verwacht van de gemeente oplossingen hiervoor.

De nieuwe aanvullende producten die per Wmo-voorziening moeten worden ontwikkeld zijn: aanvullende (specialistische) Ambulante ondersteuning, Arbeidsmatige dagbesteding als opmaat naar betaald werk, Ondersteuning bij het huishouden en beperking van het 24-uursaanbod van de Maatschappelijke opvang/Beschermd wonen naar meer individueel begeleid wonen en wijkzorg.

De Wmo-Adviesraad pleit voor een gedifferentieerde aanpak van het Wmo-product Dagbesteding. Speciaal waar het gaat om Arbeidsmatige dagbesteding is differentiatie ten aanzien van diverse speciale doelgroepen belangrijk. Voor sommige leden van deze groepen is langdurige ambulante ondersteuning, ook na toeleiding naar betaald werk, essentieel. De Raad pleit daarom niet alleen voor overbruggende, maar ook voor onderhoudende zorgondersteuning, desgewenst in de vorm van langdurige specialistische Ambulante ondersteuning (AO voor specifieke doelgroepen).

In de uitgangspunten geeft u aan het aantal aanbieders van Hulp bij het huishouden te beperken. In de toelichting echter zegt u dat het aantal aanbieders, om reden van het waarborgen van de capaciteit, niet wordt teruggebracht. Nadrukkelijk wijst de Wmo-Adviesraad op tegenstrijdigheid hierin. Ook voorziet de Wmo-Adviesraad problemen bij de toegang tot Hulp bij het huishouden. De Buurteams krijgen de taak om Amsterdammers die Hulp bij het huishouden aanvragen toe te leiden naar een passende aanbieder. Om reden van efficiëntie kunnen Amsterdammers hun aanvraag ook rechtstreeks bij een aanbieder van Hulp bij het huishouden indienen. De Wmo-Adviesraad adviseert om de aanbieder te verplichten de aanvraag te melden bij het betreffende Buurteam. Een aanvraag voor Hulp bij het huishouden is altijd een signaal dat de zelfredzaamheid van de aanvrager beperkt is. Dit signaal is voor het Buurteam reden om alert te zijn op meer beperkingen in het sociale functioneren van deze Amsterdammer.

De Wmo-Adviesraad begrijpt het streven van de gemeente het 24-uursaanbod van de Maatschappelijke opvang af te bouwen. In 24-uurs opvang schuilt immers het gevaar van hospitalisatie. Het is echter een utopie te denken dat afbouw tot nul op termijn mogelijk is. Er blijven altijd dak- en thuislozen, die vanwege de aard van hun problematiek, aangewezen zijn op 24-uurszorg. Een deel van deze groep kan op den duur wellicht overgeheveld worden naar de Wet langdurige zorg (Wlz), maar in de acute fase blijft de gemeente, naar het oordeel van de Wmo-Adviesraad, verantwoordelijk voor deze groep. Daarnaast is er een

groep van dak- en thuislozen die om welke reden dan ook acuut op straat komen te staan en die geen netwerk hebben om hen onderdak te bieden. Het is voor de aanbieder van Maatschappelijke opvang/Beschermd wonen misschien een uitdaging, maar vooral een hele klus, om voor deze groep op korte termijn geschikte en duurzame huisvesting te vinden. De Wmo-Adviesraad vindt het redelijk om in dit geval niet te spreken van resultaatgerichte interventie, maar meer van een prestatie.

Het spreekt voor zich dat de gemeente zich verantwoordelijk stelt voor de kwaliteit van de te leveren Wmo-producten. Zij is immers eindverantwoordelijk voor de zorg en ondersteuning die vanuit de Wmo wordt geleverd. De gemeente wil dit bereiken door van de aanbieders a priori een kwaliteitsbeleid van hoog niveau te eisen en door permanente kwaliteitsbewaking dit niveau te handhaven. Vaardig en deskundig personeel is een belangrijke voorwaarde voor een effectieve ondersteuning en zorgverlening, waar de Amsterdammer tevreden over kan zijn. Een contractperiode van 6 jaar is prima, maar er moet in de contracten wel een waarborg zitten om deze, bij gebleken tekortschieten op productie en/of kwaliteit, tussentijds te kunnen beëindigen.

De Wmo-Adviesraad onderschrijft globaal de voorliggende uitgangspunten van de inkoop Wmo 2021, maar is huiverig voor de vele open einden, onduidelijkheden en vragen. Het totaal van contractafspraken moet passen binnen de begroting en er moet voldoende ruimte zijn om aanvullende producten te ontwikkelen en andere innovaties. In dit verband noemt de Wmo-Adviesraad de rol van de Buurteams bij de toeleiding naar aanvullende (specialistische) Ambulante ondersteuning, de criteria waaraan de specialistische Ambulante ondersteuning moet voldoen, de toeleiding naar m.n. de Arbeidsmatige dagbesteding, de toeleiding naar en de toegang tot de Maatschappelijke opvang/Beschermd wonen, de relatie tussen de Buurteams en de Centrale Toegang hierbij en de toeleiding naar Hulp bij het huishouden door de Buurteams en de rol die de (vele) aanbieders van Hulp bij het huishouden hierbij spelen.. Het opzetten en de doorontwikkeling van de Buurteams zijn essentieel voor een effectief Wmo-beleid in de komende jaren. De Wmo-Adviesraad pleit voor één aanspreekpunt; één generalistisch Buurteam voor het hele sociale domein, dichtbij de sociale basis en dichtbij iedere Amsterdammer. Wij hopen dat het allemaal gaat lukken en volgen de ontwikkelingen met belangstelling.

Met vriendelijke groet,
namens de Stedelijke Wmo-Adviesraad Amsterdam,

Ellen van den Bogert, voorzitter

Erenst Uitentuis, secretaris